

SUOMEN NUORET LESKET RY: N TOIMINTAKERTOMUS 2019

YLEISKATSAUS

Suomen nuoret lesket ry on vuonna 2009 perustettu työikäisten leskien ja leskiperheiden vertaistukiyhdistys. Vuosi 2019 oli yhdistyksen kymmenes toimintavuosi ja juhlavuosi näkyi yhdistyksen toiminnassa. Vuoden aikana yhdistykseen liittyi 140 uutta jäsentä. Jäsenmäärässä on melko paljon vaihtuvuutta. Vuoden lopussa jäsenmaksun maksaneita jäseniä oli 796. Lähes puolella jäsenistöstä on lapsia ja nuoria, joita ei ole laskettu jäsenmäärään.

Suomen nuoret lesket ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 4.5.2019. Yhdistyksen jäsenmaksu vuonna 2019 oli 20 €/ vuosi, kannatusjäsenmaksu 28 €/ vuosi ja yritysjäsenmaksu 110 €/vuosi. Yhdistyksen toiminta oli avointa myös niille leskille, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä. Yhdistyksen ylläpitämä nuorten leskien verkkoyhteisö uudistettiin ja se avautui helmikuussa uudella nimellä: *Leskien kesken*. Vuoden aikana sinne liittyi 190 uutta jäsentä.

Suomen nuoret lesket ry:n muutti vuoden lopussa uusiin toimitiloihin Jyväskylän keskustassa (Puistokatu 5 A 18 40100 JKL) Suomen nuoret lesket ry:n kirjanpito ostettiin Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry:n tilitoimistolta ja tilintarkastajana toimi SysAudit. Taloustilanne oli vuoden aikana hyvä.

Toiminta toteutui toimintasuunnitelma mukaisesti sisältäen yhdistyksen juhlavuoteen liittyviä tapahtumia. Jyväskylässä juhlittiin 10 -v. yhdistystä jäsenistön kanssa 4.5. Yhteistyötahoille järjestettiin 19.9. luentotilaisuus Surevan kohtaaminen- aiheesta, jonka yhteydessä juhlistettiin yhdistyksen juhlavuotta. Tampereella oli juhlavuoden merkeissä ”Oma menetys voimavaraksi” – luentotilaisuus 30.3. ja Helsingissä 4.10 yhdistyksen jäsenistöä oli katsomassa Mourning cloak – Suruvaippa tanssiteosta, josta oli lyhyempi esitys myös jäsenistön 10 v. juhlassa. Tampereen ja Helsingin vertaistukiryhmät järjestivät myös omat yhdistyksen ohjelmalliset juhlakahvitilaisuudet. Yhteensä nämä tilaisuudet keräsivät yli 200 osallistujaa. Tämän lisäksi vertaisryhmät juhlistavat yhdistyksen juhlavuotta vertaisryhmätapaamisissaan.

Vuoden 2019 toimintamuotoja olivat vertaistukiryhmät, vertaistukiviikonloput ja -tapahtumat, vertaistukipuhelin, verkkoyhteisö, neuvonta ja vaikuttamistoiminta. Juhlavuoden lehti ilmestyi syyskuussa. Tiedotus tapahtui sähköisten jäsenkirjeiden, nettisivujen, jäsenviestien, Facebookin ja Twitterin kautta. Leskeyteen ja suruun liittyvää tietoa välitettiin opaskirjasten, nettisivujen materiaalin, kirjoitettujen artikkeleiden, messujen ja koulutusten kautta.

Valtakunnallista ja paikallista yhteistyötä tehtiin erilaisten järjestöjen, seurakuntien ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa. Toimintavuoden tärkeimmät yhteistyöverkostot olivat Surujärjestöt ja Monimuotoiset perheet -verkosto.

Surujärjestöjen yhteisellä Surevan kohtaaminen – hankkeella oli toinen toimintavuosi. Monimuotoiset perheet -verkoston vaikuttamistoiminnan Kaikkien perheiden Suomi -hankkeella oli viimeinen hankevuosi. Verkoston toiminnan jatkamiseksi verkostolle haettiin Stea:lta AK-avustusta, joka myönnettiin haetun suuruisena.

HALLITUS

Suomen nuoret lesket ry:n hallitus 1.1.–3.5.2019

Puheenjohtaja Marja-Leena Oinonen
Varapuheenjohtaja Niina Äikäs
Sihteeri Minna Haapala
Rahastonhoitaja Esko Paajala
Jäsen Taru Pihlasvaara
Varajäsenet Niko Paulanne ja Erkki Kirjavainen

Hallitus 4.5.2019–31.12.2019

Puheenjohtaja Marja-Leena Oinonen
Varapuheenjohtaja Niina Äikäs
Sihteeri Sari Veijalainen
Rahastonhoitaja Pirjo Ikäheimonen
Jäsen Auli Majuri-Naappi
Jäsen Taru Pihlasvaara
Jäsen Maarit Orell
varajäsen Erkki Kirjavainen

KOKOUKSET

Hallituksen kokouksia oli vuoden 2019 aikana kuusi. Uusi hallitus valittiin jäsenkokouksessa 4.5. Yhteistyössä KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry:n, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry:n ja Surunauha ry:n kanssa järjestettiin 19.–20.1. yhdistysten hallitusten jäsenten ja työntekijöiden yhteinen kehittämisviikonloppu, jossa oli koulutusta, toimintatapojen jakamista sekä surujärjestöjen yhteistyön suunnittelua.

TYÖNTEKIJÄT

Vuonna 2019 yhdistyksellä oli neljä työntekijää: toiminnanjohtaja, järjestökoordinaattori, vertaistoiminnan koordinaattori ja viestintäassistentti (osa-aikaisesti). Järjestökoordinaattori vaihtui maaliskuusta alkaen. Yhdistyksen toiminnassa oli mukana 62 vapaaehtoista: 37 vertaistukiryhmien ohjaajaa, 4 puhelintukihenkilöä, 15 kokemuskouluttajaa ja 4 lastenhoitajaa sekä lakimies.

RAHOITUS

Stea:n myöntämä yleisavustus vuodelle 2019 oli 234 000€. Ragnar Ekbergin säätiö antoi yhdistykselle 2 000 €, joka kohdentui leskiperheiden vertaistukiviikonlopun kuluihin. Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiöltä saatu 4000 €:n avustus käytettiin nuorten vertaistukiviikonlopun ja lasten sururyhmän kuluihin. Henkivakuutusyhtiö Kalevan 1000 € tuki käytettiin sekkin lasten sururyhmän kuluihin. Neljän vertaistukiryhmän toimintaan saatiin kaupunkien toiminta-avustuksia yhteensä 2800 €. Tuottoja kertyi myös jäsenmaksuista, tapahtumiin osallistuvien maksamista omavastuuosuuksista, painotuotemyynnistä sekä Surukonferenssista. Yhdistyksen toiminnasta noin 90 % toteutui STEA:n veikkausvaroista myöntämän yleisavustuksen turvin.

TOIMINNAN ARVIOINTI

Yhdistys keräsi sähköisellä arviointilomakkeella palautetta kaikista vertaistukitapahtumista. Vuoden lopussa toteutettiin laajemmat palautekyselyt yhdistyksen jäsenille, vapaaehtoisille ja yhteistyötahoille. Palauteen mukaan yhdistyksen tapahtumat ja toiminta koettiin laadukkaina ja itselle merkityksellisinä. Kehittämistoiveita esitettiin erityisesti toiminnan maantieteellisen kattavuuden sekä lasten ja nuorten toiminnan lisäämisestä. Yhteistyökumppaneille suunnatun kyselyn mukaan yhdistystä pidettiin luotettavana ja asiantuntevana yhteistyökumppanina. Palautekyselyiden tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Yhdistyksen työntekijät ja hallituksen jäsenet arvioivat omaa toimintaansa sähköisellä kyselyllä. Itsearviointit käsiteltiin työntekijöiden arviointipäivässä ja hallituksen kokouksessa. Yhdistyksen toimintaa seurattiin ja arvioitiin myös hallituksen kokouksissa.

VERTAISTUKITOIMINTA

Vertaistukiryhmät ja vertaistukipuhelin

Vuonna 2019 nuorten leskien vertaistukiryhmiä toimi 17 paikkakunnalla. Vertaisryhmät kokoontuivat 140 kertaa vuoden aikana. Käyntikertoja näissä ryhmissä oli kaikkiaan 1211. Vertaistukiryhmiä ohjasivat yhdistyksen vapaaehtoiset. Pääsääntöisesti ryhmät kokoontuivat kerran kuukaudessa. Lasten ryhmätoimintaa/lastenhoitoa oli seitsemällä paikkakunnalla. Lasten osalta oli 112 käyntikertaa. Yhdistys tuki vertaistukiryhmiä taloudellisesti maksamalla ryhmän kokoon sidottua avustusta, jonka ryhmät voivat käyttää tarjoilu- ja toimintakuluihin.

Ryhmänohjaajia tuettiin koulutuksin, tukipuheluin ja tiedotuksella. Suomen nuoret lesket ry:n järjestämä vertaistukijoiden koulutus toteutettiin kaksipäiväisenä Tampereella 12.–13.10. Vapaaehtoisten työnohjauksellinen koulutusviikonloppu toteutettiin 8.–9.6. yhteistyössä kaikkien surujärjestöjen kesken. Näissä koulutuksissa oli yhteensä 18 osallistujaa. Suunniteltu puhelintukihenkilökoulutus peruttiin, koska hakijoita ei ollut.

Kaupungeilta saaduilla avustuksilla toteutettuun toimintaan osallistui 150 leskeä ja leskiperheiden lasta. Vertaistukiryhmätapaamisten lisäksi ryhmillä oli vapaamuotoisia toimintaa useilla paikkakunnilla. Näihin tapahtumiin osallistui vuoden aikana yhteensä 300 henkilöä.

Yhdistyksen vertaistukipuhelin toimii ajanvarauksella ja sen tarkoituksena on tarjota leskille mahdollisuus keskustella rauhassa puhelimesta erilaisista leskeyteen ja suruun liittyvistä aihealueista. Vuoden 2019 aikana soitettiin kaikkiaan 117 vertaistukipuhelua, joista puolet oli vapaaehtoisten puhelintukihenkilöiden soittamia.

Vertaistukiviikonloput ja muut tapahtumat

Suomen nuoret lesket ry:n leskien vertaistukiviikonloppuja järjestettiin 1.-3.2. Espoossa, 30.8–1.9. Porissa ja 25.–27.10 Hartolassa. Viikonlopuissa käsiteltiin leskeyden aiheuttamaa elämänmuutosta, surua sekä omaan jaksamiseen ja hyvinvointiin liittyviä teemoja. Hartolan vertaistukiviikonlopun teemana oli Minun elämäni – Selviytymisestä eteenpäin ja se oli suunnattu kauemmin leskenä olleille.

Leskiperheiden vertaistukiviikonloppu järjestettiin 27.–29.9. Kiponniemen toimintakeskuksessa Vesangalla. Lapsille ja nuorille oli omat ikäryhmittäin jaetut, ammatillisesti ohjatut vertaistukiryhmät, joissa vanhemman menetystä ja surua käsiteltiin luovin ja toiminnallisista menetelmin. Nuorille toteutettiin ensimmäistä kertaa oma vertaistukiviikonloppu 5.-7.4. Tampereella. Yhteistyössä Mieli ry:n kanssa toteutettiin kaksi lasten viikonloppumuotoista vertaistukiryhmää 14.–15.9 ja 26.–27.10. Helsingissä. Vertaistukiviikonloppuihin ja lasten sururyhmiin osallistui vuoden aikana 75 henkilöä.

Leskien hyvinvointipäiviä järjestettiin 16.3. Helsingissä ja 14.9. Tampereella. Surujärjestöjen kanssa toteutettiin yhteinen hyvinvointipäivä surujärjestöjen jäsenille 16.11. Oulussa. Näiden päivien sisältö koostui hyvinvointiin liittyvistä teemoista ja niissä oli yhdistyksen työntekijän lisäksi ulkopuolisia ohjaajia. Osallistujia näissä päivissä oli 70 henkilöä.

Suomen nuoret lesket ry oli järjestöyhteistyökumppanina Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n järjestämällä leskiperheiden lomaviikoilla, joita oli vuonna 2019 kaksi. Toisella lomaviikolla oli mukana myös yhdistyksen vapaaehtoinen ohjaamassa vertaistapaamisia.

VIESTINTÄ

Suomen nuoret lesket ry:n tiedotus tapahtui pääasiallisesti yhdistyksen omien nettisivujen www.nuoretlesket.fi kautta. Jäsenviestintää toteutettiin myös jäsenlehden, sähköisten jäsenkirjeiden ja sähköpostiviestien kautta. Lisäksi nuorten leskien verkkoyhteisön ja yhdistyksen Facebook -sivujen kautta

tiedotettiin toiminnasta ja ajankohtaisista asioista. Yhdistyksen nettisivuilla oli vuoden aikana 22 000 istuntoa ja 15 000 kävijää. Yhdistyksen Facebook-sivuilla oli 1040 tykkääjää. Sinne vietiin 153 julkaisua, jotka tavoittivat keskimäärin yli 1000 henkilöä, suosituimmat julkaisut tavoittivat 8400–17 700 henkilöä. Edellisvuonna käyttöön otetussa Twitterissä oli vuoden lopussa 195 seuraajaa. Keskimääräiset twiittien näytökerrat olivat 9500 /kk.

Yhdistys tiedotti aktiivisesti eri yhteistyötahojen tarjoamasta, leskille ja leskiperheille suunnatusta toiminnasta. Esimerkkeinä näistä Suomen Mielenterveysseuran järjestämät ryhmät ja kurssit, Eläkeliiton Yhtäkkiä Yksin - kurssit sekä seurakuntien ja syöpäyhdistysten sururyhmät.

Yhdistys välitti opiskelijoiden tutkimuspyyntöjä tai oli työelämän edustajana seitsemässä opinnäytetyössä tai tutkimuksessa. Toimittajien haastattelupyyntöjä välitettiin 18 kappaletta. Yhdistyksen toiminnanjohtaja oli haastateltava kymmenessä yhdistykseen tai leskeyteen liittyvissä lehtijutuissa. Yhdistyksen toiminnasta kerrottiin myös Keski-Suomen paikallisuutisissa televisiossa.

Leskiä opastettiin erilaisissa lainsäädäntöön ja etuuksiin liittyvissä asioissa sekä puhelimitse, että sähköpostitse. Suomen nuoret lesket ry:n esitettä ja surujärjestöjen yhteistä esitettä jaettiin leskien lisäksi leskiä ja leskiperheitä työssään kohtaaville ammattilaisille yhteensä 1400 kpl. *Leskiopas – opas nuorena leskeytyneelle* ja *Miten tukea lasta, kun läheinen on kuollut* – opaskirjasia jaettiin ja myytiin 725 kpl. Opaskirjaset voi tulostaa myös yhdistyksen nettisivuilta.

KOULUTUKSET & MESSUT Suomen nuoret lesket ry oli mukana järjestämässä vuoden 2019 Surukonferenssia, joka järjestettiin Tampereella 19.–20.4. Konferenssin teemana oli *Suru perheessä*. Vuoden 2019 konferenssi oli yhdestoista valtakunnallinen surukonferenssi. Konferenssin tarkoituksena on lisätä tietoutta surusta ja surevan tukemisesta sekä tuoda esille suomalaista kuolemaan liittyvää tutkimustietoa. Konferenssiin osallistui lähes 400 henkilöä. Osallistujat olivat pääosin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia, seurakuntien ja järjestöjen työntekijöitä. Mukana konferenssissa oli myös opiskelijoita, tutkijoita ja itse läheisensä menettäneitä. Konferenssi toteutettiin yhteistyössä KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry:n, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry:n, Surunauha ry:n, Tampereen yliopiston Terveystieteiden yksikön, Suomen Mielenterveysseuran ja Suomalaisen Kuolematutkimuksen Seuran kanssa.

Yhdistyksen kokemusasiantuntijat olivat Surevan kohtaaminen -hankkeen kautta mukana 15 koulutustilaisuudessa. Kaikkiaan hankkeen kautta järjestettiin 83 tilaisuutta. Yhdistyksen esitteitä ja materiaalia jaettiin messuilla yhdessä Monimuotoiset perheet -verkoston järjestöjen kanssa. Kansalaistoiminnankeskus Mataran vuosittaisessa Matka halki Mataran -tapahtumassa sosiaali- ja

terveysalan opiskelijat tutustuivat yhdistyksen toimintaan. Näiden messujen ja tapahtumien kautta tietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta jaettiin useille tuhansille sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatusta ja opetusalan ammattilaiselle ja opiskelijalle.

VAIKUTTAMISTOIMINTA

Vuoden 2019 aikana työmarkkinajärjestöt toivat julki ehdotuksensa perhe-eläkelain uudistamiseksi ja sosiaali- ja terveysministeriön johtama työryhmä aloitti työskentelyn lakimuutosehdotuksen valmistelemiseksi. Suomen nuoret lesket ry lähetti lausuntonsa työmarkkinajärjestöille ja työryhmään ja oli myös työryhmän kuultavana. Lausunnossa vaadittiin lesken ikään, avioliiton solmimisajankohtaan ja avioliiton kestoon liittyvien rajoitteiden poistamista. Aiheesta lähetettiin myös kolme julkista tiedotetta, joista yksi yhdessä Monimuotoiset perheet verkoston kanssa. Helsingin sanomissa julkaistiin myös leskeneläkeuudistukseen liittyvä yhdistyksen mielipidekirjoitus. Aiheita käsiteltiin myös useissa lehtiartikkelissa, joissa yhdistyksen toiminnanjohtaja ja yhdistyksen jäseniä oli haastateltavana. Duodecimin julkaisemaan Suru-kirjaan toiminnanjohtaja kirjoitti leskeyttä koskevan osion.

Suomen nuoret lesket ry teki yhteistyötä väestöketerikeskuksen kanssa osallistumalla Suomi.fi sivustolla läheisen kuolemaa koskevien tekstien kommentointiin ja osallistumalla Läheisen kuolema – työpajaan, jossa käsiteltiin viranomaistoiminnan kehittämistä ja asioiden hoitamista omaisen näkökulmasta. Maistraatit yhdistyivät vuoden 2020 alusta alkaen hallinnollisesti Digi- ja väestötietovirastoon. Toiminnanjohtaja tapasi tulevan viraston Holhustoimen yksikön johtajan vieden tiedoksi leskiperheiden lasten edunvalvontaan liittyviä teemoja. Yhdistyksen jäseniä osallistui myös edunvalvonnan sähköisten lomakkeiden testaukseen.

Suomen nuoret lesket ry antoi lausunnon valtiovarainministeriön lakiluonnokseen asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuihin 2020. Yhdistys esitti lausunnossaan, että ala-ikäisten edunvalvontaan liittyvien lupien tulee olla maksuttomia. Yhdenvertaisuusvaltuutetulle lähetettiin tietoa lapseneläkkeen epäkohtaan liittyen ja pyydettiin tukea asian muuttamiseksi. Saadussa vastauksessa asian ei nähty kuuluvan valtuutetun ajamiin aiheisiin.

Suomen nuoret lesket ry:n vaikuttamistoimintaa tehtiin osittain yhteistyössä Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen kanssa, joka on Monimuotoiset perheet -verkoston yhteinen vaikuttamistoiminnan hanke. Hankkeen tavoitteena oli vaikuttaa lainsäädäntöön ja palvelujärjestelmään niin, että ne huomioisivat perheiden monimuotoisuuden. Tietoa monimuotoisista perheistä, hankkeen toiminnasta ja tavoitteista on koottuna www.monimuotoisetperheet.fi nettisivuille. Suomen nuoret lesket ry oli aktiivisesti mukana hankkeen työssä

antaen oman näkemyksensä hankkeen lausuntoihin ja vaikuttamistyöhön sekä osallistuen johtoryhmätyöskentelyyn.

Surujärjestöjen yhteinen Surevan kohtaaminen -hanke pyrkii auttamaan ammattilaisia kohtaamaan läheisensä menettäneitä ja tiedottamaan sureville saatavilla olevasta tuesta. Hanke kouluttaa kokemusasiantuntijoita, jotka vierailevat työpaikoilla ja oppilaitoksissa kertomassa omista kokemuksistaan läheisen kuoleman jälkeen. Kokemusasiantuntija myös jakaa ja levittää surujärjestöjen osaamista ja tutkittua tietoa. Hankkeen nettisivuilla olevaan tietopankkiin julkaistiin runsaasti uutta sisältöä. Kaikki hankkeen järjestöt osallistuivat johtoryhmätyöskentelyyn, omien kokemusasiantuntijoiden perehdytykseen ja materiaalipankin sisällön tuottamiseen.

YHTEISTYÖ

Suomen nuoret lesket ry:n tärkeimmät yhteistyöverkostot ovat Monimuotoiset perheet -verkosto ja Surujärjestöverkosto. Monimuotoiset perheet -verkostoon kuuluvat KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry, Suomen Monikkoperheet ry, Adoptioperheet ry, Suomen uusperheiden liitto, Yhden vanhemman perheiden liitto ry, Sateenkaariperheet ry, Perhehoitoliitto ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, Familia ry ja Suomen nuoret lesket ry. Surujärjestöihin kuuluvat KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry, Surunauha ja Suomen nuoret lesket ry.

Surukonferenssiyhteistyössä olivat surujärjestöjen lisäksi mukana Tampereen Yliopiston Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Suomalaisen Kuolemantutkimuksen Seura Ry, MIELI Suomen Mielenterveys ry, Kirkkohallitus ja Syöpäjärjestöt. Suomen Mielenterveysseura oli yhteistyökumppanina myös lasten sururyhmän järjestämisessä. Järjestöyhteistyökumppanina yhdistys oli Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n järjestämällä leskiperheiden lomaviikoilla. Kansalaistoiminnankeskus Mataran kanssa tehtiin yhteistyötä osallistumalla toimijoiden tapaamisiin ja joihinkin Kansalaistoiminnankeskuksen tapahtumiin.

Kertaluonteista yhteistyötä ja toiminnasta tiedottamista tehtiin kriisikeskusten, sairaaloiden, seurakuntien, muiden järjestöjen, julkisen sektorin toimijoiden ja oppilaitosten kanssa.

Suomen nuoret lesket ry on Soste ry:n, KYT-Keski Suomen yhteisöjen tuki ry:n ja Hyvinvointiala HALI ry:n jäsen.